

Szent Ambrus püspök élete

Ambrus, Milánó püspöke a galliai Trierben született, ahol atyja, maga római állam-polgár, prefektus volt. Miután Ambrus Rómában befejezte tanulmányait, Milánóba küldte őt Probus, Aemilia Liguria kormányzója. Ezidőben halt meg Milánó ariánus püspöke, Auxentius, s a nép megoszlott az utódválasztás körül. Ambrus a templomba ment, hogy hivatali kötelességének megfelelően lecsöndesítse a zajongást. Hosszan beszélt a békéről s a nemzet javáról, s olyan meggyőző erővel tette ezt, hogy a nép egy lélekkel püspökké kiáltotta ki őt. Mivel Ambrus állhatatosan ellenállt megválasztásának, a nép határozatát Valentinianus császár elé terjesztették, akinek tetszett, hogy olyan választottak püspöknek, akit maga nevezett ki hivatali emberré. Tetszett a döntés Probus prefektusnak is, aki mintegy prófétaí szóval mondta Ambrusnak, még mikor útra indult: „Menj, s ne bíróként, hanem püspökként cselekedj!” Mivel a császár akarata egybeesett népével, Ambrus megkezesztelkedett —ekkor ugyanis még csak hittanuló volt—, s megkapta az oktatást a szent rítusokban. Nyolc nappal később, 374 december 7-én püspökké szentelték.

Mint püspök a katolikus hitnek és az Egyház jogainak védelmére kötelezte el magát, s tette ezt olyan bátorsággal, hogy sokakat az ariánusok és más eretnek-ek közül az igaz hitre térített. Közöttük volt Szent Ágoston, a nagy egyháztanító is, akit ő vezetett el Jézus Krisztushoz. Figyelemmel minden egyház javára, tudta, miként kell közbenjárni energiával és állhatatossággal. Fáradhatatlan volt a lelkipásztori kötelességek teljesítésében, személyesen szolgáltatta ki a keresztséget szinte minden jelöltnek. Forrón szerette a szegényeket és a börtönben sínylő-ldőket. Amikor püspökké szentelték, minden aranyát, ezüstjét a szegényeknek és az egyháznak adományozta. Birtokait is az egyháznak adta, csupán haszon-élvezetet tartott fenn nővéreinek, Marcellinának. Így alig valami maradt, amit sajátjának mondhatott. Mint egy katona, minden akadályoztatástól szabadon, a küzdelemre készen annak a Jézus Krisztusnak követője lett, aki „bár gazdag volt, szegénnyé lett értünk, hogy mi az ő szegénysége által meggazdagodjunk”. Ambrus együtt örült az örvendezőkkel, együtt sírt a szenvedőkkel. Mindahányszor valaki meggyóna nála bűneit, ő maga oly keservesen sírt, hogy a bűnbánót is sírásra indította; önmagát ugyanúgy bűnösnek tartotta, mint a bűnvalló.

Gratianus császár megöletése után Ambrus azonnal Maximushoz, a gyilkos-hoz sietett, s mivel ez elutasította, hogy bűnbánatot tartson, Ambrus minden kapcsolatot megszakított vele. Ugyanígy, a thesszalonikai mészárlás miatt megtiltotta Theodosius császárnak, hogy belépjen a templomba, míg csak nem teljesíti a rá rótt elégtételt. Ambrus nagy értékű könyveket és más írásokat hagyott ránk.

A kemény munkától és Isten Egyházának állandó gondviselésétől elcsigázva megmondotta halálát, mielőtt még betegségbe esett volna. Honorius, Ver-celli püspöke, akit Isten háromszor is felszólított, sietve Ambrus betegágyához vitte Urunk testét. Ambrus, miután a szentáldozásban részesült, karját keresztbe tette és lelkét Istennek ajánlotta, 397 április 4-én.

Az ambrozián mise olvasmánya Szent Ambrus ünnepén. Ford. Dobszay László.